

Dokument ansvarlig: JAA

Veileder for SVL opptaksprøve ved Norsk Fjellfagskole AS

Opptaksprøve til skiveglederstudiet

På bakgrunn av søknad vil søker med formell kompetanse eller realkompetanse bli invitert på opptaksprøve.

Opptaket er i tråd med [IFMGAs plattform](#) og stiller krav om erfaring, egenferdighet og gyldig helseattest hos de som søker om opptak. På opptaksprøven blir søkerne gitt ulike oppgaver som skal synliggjøre egenferdighet, risikoforståelse og erfaring. Alle kvalifiserte søkere må gjennomføre opptaksprøve.

For Norsk Fjellfagskole er skadeforebyggende arbeid grunnleggende. Våre aktiviteter foregår i all hovedsak utendørs i ulike og skiftende naturmiljø. Aktivitetene er yrkesrelatert og i fellesskap må lærere og studenter vurdere farer og forholde seg til risiko. Dette kan eksempelvis være snøskredfare, fall i bresprekker, steinsprang, fall i bratt terreng og eksponering for kulde. Derfor plikter deltakere på opptakssamlingen å vise en sunn holdning til risiko og se nødvendigheten av tilstrekkelig sikkerhetsmargin til farer allerede før studiet starter og på opptaksprøven.

Ferdråd

Norsk Fjellfagskole har lang erfaring med skadeforebyggende arbeid. For den enkelte student starter det med vurdering av erfaringsnivå og ferdigheter i søknad og på opptakssamling. Når utdanningsløpet starter gis studentene kontinuerlig underveisvurdering der blant annet vurderingskriteriene "risikovurdering og risikohåndtering" er gjennomgående. Utdanningens samlinger er i hovedsak praktisk orienterte og yrkesrelevante med øving på faste arbeidsmønstre. Et av flere kjennetegn er vektlegging av planlegging i det som kalles ferdråd. Gjennom planlegging ønsker vi å synliggjøre og vurdere farer, muligheter og begrensinger slik at aktiviteter kan gjennomføres med nødvendig sikkerhetsmargin.

Under opptakssamlingen vil studenter og veiledere i fellesskap gjøre risikovurderinger av aktivitetene i et ferdråd. Ferdrådet pågår kontinuerlig i planleggingsfasen, gjennomføringsfasen og etterarbeidsfasen. Det vil eksempelvis være svært nyttig å ha diskutert mulighet for utstråling fra snødekket i løpet av natten slik at man har med stegjern og isøks dersom snødekket har frosset til. Det er essensielt at de involverte i ferdrådet er ærlige ovenfor seg selv med hensyn til blant annet ferdighetsnivå, fysisk og mental tilstand og erfaringsnivå.

Studiets opptaksprøve arrangeres i våsemestret, innen 30. juni. Datoer for opptaksprøven annonseres senest 8 uker før.

Opptaksprøven går over 3 dager og består av 4 aktiviteter;

1. Skiferdsel i terrenget
2. Skiteknikk
3. Friluftslivsferdigheter
4. Samtale med refleksjon

Samtale med refleksjon gjennomføres av rektor og veiledere i fellesskap med hver enkelt søker etter at aktivitet 1-4 som inngår i opptaksprøven er gjennomført. Ved utførelse av aktivitet 1-3 vil søkerne bli vurdert av veilederne og få resultat etter poeng i en skala fra 1-5. Poengene 1 og 2 er ikke bestått. Poengene 3, 4 og 5 er bestått. Samtale med refleksjon vurderes med bestått/ikke bestått. Alle aktiviteter på opptaksprøven må være bestått før søkerne kan rangeres. Det gis maksimum 20 poeng på opptaksprøven.

Eksempel: Ved utførelse av aktiviteten skiferdsel i terrenget må alle underpunktene under kategori være gjennomført. Poengsummen i kategorien skiferdsel i terrenget er et resultat av gjennomsnittlig poengsum fra underkategoriene skred, gruppehåndtering, terrenghåndtering, overskudd, skiteknikk og snøkjennskap.

Eksempel på vurderingsskjema for opptaksprøve

Navn på søker	Skiferdsel i terrenget	Skiteknikk	Friluftslivsferdigheter	Samtale/refleksjon	Totale poeng	Bestått Ikke bestått
NN	3	2	4	Bestått	9	Ikke bestått
NN	3	3	3	Bestått	9	Bestått
Maks antall oppnåelige poeng						
	5	5	5	Bestått	15	

Dokument ansvarlig: JAA

Aktivitet 1. Skiferdsel i terrenget					
Deltakerne blir vurdert i følgende kategorier; skred, gruppehåndtering, terrenghåndtering, overskudd, skiteknikk og snøkjennskap. Vurderingskriteriene er listet opp som underkategori. Oppgave: Deltaker skal finne god og trygg snø, holde kontroll på en gruppe, finne hensiktsmessige start og stoppesteder og kunne argumentere for sine valg. Det blir lagt vekt på risikovurdering og at gruppa viser medansvar for ferd etter evne. Deltaker skal gjøre rede for en gitt snøprofil der vurderingskriterier under kategorien snøkjennskap blir vektlagt. Det vil også bli gitt oppgave i skredredning.					
Kategori					
Skred	Gruppehåndtering	Terrenghåndtering	Overskudd	Skiteknikk	Snøkjennskap
Underkategori					
Finnes skredproblem i terrenget?	Stoppesteder	Sporvalg/veivalg	Flyt	Teknikkvalg i forhold til terreng/forhold/gruppe	identifisere hovedtyper
Hvorfor finnes/finnes ikke skredproblem?	Kommunikasjon	Gjenkjenne og håndtere terrengformer	Overblikk	Svingtype - variasjon/bredde	Vurdering og håndtering av stabilitet og skiføre
Hvordan er skredproblem skapt/nøytralisert?	Organisering	Optimalisering av terrenget	Fleksibilitet og kreativitet	Utstyrvalg og utstyrshåndtering	Begrepsbruk og formidlingsevne
Er skredproblemene håndterbare? I så fall hvorfor og hvordan?	Informasjon	Orientering	Fysisk overskudd	Skiferdighet	Forståelse og grad av konkretisering
Rednings – og sikkerhetsutstyr				Fartskontroll	

Aktivitet 2. Skiteknikk			
Deltakerne blir vurdert i følgende kategorier; svingteknikk, posisjon, rytme og overskudd. Vurderingskriteriene er listet opp som underkategori. Oppgave: Deltaker skal mestre fartsbegrensende/ skrensende sving; deltakeren begrenser eller senker farten ved hjelp av svingen. Deltakeren skal mestre fartsøkende/ skjærende sving; deltakeren holder samme fart eller øker farta ved hjelp av svingen. Deltakeren skal kunne bruke hensiktsmessig svingtype etter terreng og snøkvalitet, med fartskontroll, overskudd og tilstrekkelig sikkerhetsmargin.			
Kategori			
Svingteknikk	Posisjon	Rytme	Overskudd
Underkategori			
Fartsbegrensende sving	Rotasjon – balanse	Rytmeskifte	Kontroll/håndtering av utstyr
Fartsøkende sving	Bak/framvekt	Flyt i overganger mellom terreng	Blikk/oversikt
Vinkel mot underlag	Stavbruk – plattform	Timing	Evne til fleksibilitet
Fartskontroll			Sikkerhetsmargin

Dokument ansvarlig: JAA

Aktivitet 3. Friluftslivsferdigheter		
Deltakerne blir vurdert i følgende kategorier; orientering, turplanlegging og basisferdigheter. Vurderingskriteriene er listet opp som underkategori. Oppgave: Deltakere skal vise ulike ferdigheter innen friluftsliv i høyfjellet. Oppgavene er virkelighetsnære og av praktisk og teoretisk art.		
Kategori		
Orientering	Turplanlegging	Basisferdigheter
Underkategori		
Kompasskurs	Risikovurdering	Taubruk på bre
Posisjon	Valg av utstyr	Ly og leir
Kart- og terrengforståelse	Tidsbruk/tidsplan	Utstyrskjennskap
	Alternativer i turplanen	Utstyrshåndtering
	Helheten i turplanen iht. forutsetningene (vær, føre, gruppe, tid og ferdigheter)	

Aktivitet 4. Samtale med refleksjon						
Samtale med refleksjon med utgangspunkt i gjennomføring av aktivitetene i opptaksprøvene.						
<p>Rektor og veiledere gjennomfører i fellesskap en samtale med refleksjon med den enkelte søker etter at aktivitet 1-3 er gjennomført. Gjennom aktivitet 1-3 vil tekniske ferdigheter, fysisk og mentalt overskudd, vurderingsevne og erfaring bli synliggjort og bli vurdert av veilederne med karakterer. Aktivitet 1-3 vil også fungere som arena for synliggjøring av søkers evne til samarbeid, stressmestring, involvering, selvinnsikt, læringsvilje, læringsevne og den enkeltes holdning til risiko og vurderes i den naturlige sammenhengen de trer fram.</p> <p>Samtalen med refleksjon, som er en del av opptaksprøven, vil være en anledning for søker til å reflektere om egen prestasjon i aktivitet 1-3. Veiledere og rektor ønsker å se om deres inntrykk av søkerne stemmer med søkerens vurdering av egen prestasjon. Som eksempel kan nevnes: dersom en søker går inn i et skredfarlig område uten å være villig til kritisk selvransakelse i etterkant, vil veiledere vurdere læringsvilje, risikoholdning og selvinnsikt som ikke består.</p> <p>Opptaksprøven vil i hovedsak foregå i grupper. Søkerne skal løse oppgavene i aktivitetene 1-3 enkeltvis eller i fellesskap som gruppe. Veilederne på opptaksprøven vil vurdere resultatene i aktivitet 1-3 fortløpende. Vurdering i aktivitet 1-3 vil stå sentralt i samtalen med refleksjon med betoning av ferd etter evne og gode sikkerhetsmarginer.</p>						
Samarbeidsevne	Stressmestring	Involvering	Selvinnsikt	Læringsvilje	Læringsevne	Risikoholdning

Betinget opptak.

Søkere som ikke har dokumentert fullført og bestått videregående opplæring innen fristen for å sende inn dokumentasjon, og som derfor ikke er kvalifisert for opptak, kan få opptak til fagskoleutdanning dersom de kan dokumentere at de skal gjennomføre eksamen i løpet av det påfølgende semesteret. Studenter med opptak på visse vilkår som ikke oppfyller opptakskravene i løpet av første semester etter opptak, mister studiepllassen og studieretten.